

Ківко раз в уставі бесідує ся про:

- 1) меншыны – розуміє ся того як національны і етнічны меншыны, про котры бесідує ся в 2 арт.
- 2) меншыновий язык – розуміє ся того як свій язык національной або етнічной меншыны, про котры бесідує ся в 2 арт.

4 Арт.

1. Кажда особа, яка належыт до меншыны, має право до свобідного рішыня про одношыня ся до ней як до особы приналежной або не приналежной до меншыны, а таке рішыня або корыстаня з повязаных з ним прав не лучыт ся з буд якыма некорыстнама наслідствами.
2. Нихто не може быти зобовязаным, інакше як на основі ustawy, уявнити інфармацію про свою приналежніст до меншыны або уявнити свое походжыня, меншыновий язык ци релігію
3. Нихто не може быти зобовязаным удоводнити свою приналежніст до даной меншыны
4. Особы, які належат до меншын, могут корыстати з прав і свобід выведеных з принципів, які містят ся в сесій уставі, індывудуальні або спільні з інчыма членами своей меншыны.

5 Арт.

1. Заборонене є ввуджыня середків, які мають за ціль асиміляцію приналежных до меншын осіб, кед тоты середкы сут ввуджены проти іх воли.
2. Заборонене є ввуджыня середків, які мають за ціль змініня національных або етнічных пропорцій на заселеных през меншыны обшырях.

6 Арт.

1. Заборонена є дискримінация, котрой причыном є приналежніст до меншыны.
2. Органы публичной влады мають обовязок підніматн одповідні середкы в цілі:
 - 1) попереаня полной і фактычной рівности в просторі економічного, громадского, політычного і культурального жытя межде особами приналежныма до меншыны а особами приналежныма до більшости;
 - 2) охороны осіб, котры сут обектом дискримінаціі, ворогости або насильства, котрых причыном є іх приналежніст до меншыны;
 - 3) зміцняня межкультурового діалогу

2 Розділ

Стосуваня меншынового языка

7 Арт.

1. Особы, які приналежат до меншыны мають право до послугуваня ся і записуваня своїх мен і назвиск згідно з принципами запису языка меншыны, головні до реестраціі в актах цивільного уряду і документах достоменности.
2. Мена і назвиска осіб приналежных до меншын, записаны в інчій як латыньска азбуці, сут транслітерованы.
3. Вызначений до справ публичной адміністраціі міністер в порозумлію з вызначеным до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністром опридїліт, в формі розпоряджыня, спосіб транслітераціі, про яку бесідує ся в 2 уст., беручы до увагы принципы запису меншынового языка.

8 Арт.

Приналежны до меншын особы мають предо вшыткым право до:

- 1) свобідного послугуваня ся меншыновым языком в приватным жытю і публичні;
- 2) розповсяджуваня і выміны інфармаціі в меншыновым языку;
- 3) поміщаня в меншыновым языку інфармаціі приватного характеру;
- 4) вчыня меншынового языка або в меншыновым языку.

9 Арт.

1. Перед органами гміны, попри урядовым языку, може быти стосуваний, як помічний язык, язык меншыны.
2. Помічний язык може быти стосуваний лем в гмінах, де чысло мешканців гміны, які приналежат до меншыны, котрой язык мае быти стосуваний як помічний язык, ест не менша як 20% загального чысла гміны і котры остали вписаны до Урядового Реестру Гмін, в яких стосуваний ест помічний язык, дальше званого “Урядовым Реестром”.
3. Можніст стосуваня помічного языка значыт, же особы приналежны до меншыны, з застережыньом 5 уст., мают право до:
 - 1) выступуваня до органів гміны в помічным языку в писаній або устній формі;
 - 2) отримуваня, на явний внесок, одповіди тіж в помічным языку в писаній або устній формі.
4. Допушат ся внесіня поданя в помічным языку. Внесіня поданя в помічным языку не є браком рішаючым про лишыня поданя без розпознаня.
5. Процедура одкликаня ся проходить выключні в урядовым языку.
6. Нихто не може одмовити выполніня згідного з правом приказу обо рішыня выданого в урядовым языку, коли ситуація вымагат скорого його выполніня, жебы ціль была осягнена.
7. В разі непевности што до деяких справ, рішыня приймают ся на основі документу списаного в урядовым языку.

10 Арт.

1. До Урядового Реестру гміну вписує ведучий Урядовий Реестр вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер на основі внеску рады гміны.
2. Внесок, про котрий бесідує ся в 1. уст. повинен містити в собі предо вшыткым урядовы даны односячы ся до чысла мешканців гміны, в тым чысла мешканців приналежных до меншыны, котрой язык мае быти стосуваний як помічний язык.
3. Пред введіньом впису до Урядового Реестру вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер верифікує внесок, про котрий бесідує ся в 1. уст. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер може одмовити введіня впису до Урядового реестру, коли внесок не дотримує оприділеных в 2 уст. вымогів.
4. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер одмовлят введіня впису до Урядового Реестру, коли чысло приналежных до меншыны, котрой язык мае быти стосуваний як помічний, мешканців гміны, ест менше як 20% загального чысла мешканців той гміны.
5. На одмову введіня впису до Урядового Реестру раді гміны прислугує скарга до адміністраційного суду.
6. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер на внесок рады гміны выкрислят гміну з Урядового Реестру.
7. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер оприділит, в порозумліню з вызначеным до справ публичной адміністрації міністром, в формі розпоряджыня, спосіб ведіня Урядового Реестру а тіж взір внеску, про котрий бесідує ся в 1 уст., беручы до увагы предо ьшыткым даны, які дозволят на єднозначну ідентифікацію гміны (назва воевідства, назва повіту, назва гміны) а тіж інформації, про котры бесідує ся в 2 уст.

11 Арт.

1. Во вписаній до Урядового Реестру гміні затрудненым в уряді гміны, в помічных одділінях гміны а тіж в гмінных бюджетовых одділінях і підприємтях працівникам

може бути приділений додаток за знаєміст помічного языка, якій обов'язує на обшыри той гміны. Принципы признаваня додатку а тіж його велькіст окрисляют регуляції односны до принципів вынагороджуваня самоурядовых працівників.

2. Знаєміст помічного языка потверджат грамота, засвідчыня або сертифікат.
3. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер оприділит, в порозумліню з вызначеным до справ освіти і выхованя міністром, в формі розпоряджыня, выказ грамот, засвідчынй і сертифікатів, про котры бесідує ся в 2 уст., беручы до увагы вшыткы меншыновы языкы.

12 Арт.

1. Додатковы традиційны назвы в языках меншын можут быти стосуваны попри:
 - 1) урядовых назвах місцевости і фізіографічных объектів
 - 2) назвах улиц- усталеных в польскым языку на основі оддільных регуляцій.
2. Додатковы назвы, про котры бесідує ся в 1 уст., можут быти стосуваны лем на обшыри гмін вписаных през вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра Реестру гмін, на котрых обшыри стосуваны сут назвы в меншыновым языку, званого дале “Реестром гмін”. Впис до Реестру гмін вводит вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер на внесок рады гміны, на котрой обшыри тоты назвы маюут быти стосуваны, з застережыньом 7 уст. і 13 арт. 1-7 уст.
3. Додатковы назвы, про котры бесідує ся в 1 уст., не можут навязувати до назв з періоду 1933-1945, наданых през власти фашыстівскых Німец або Радянського Союза.
4. Додатковы назвы, про котры бесідує ся в 1 уст., можут быти введены на обшыри цілой гміны або в поедных місцевостях.
5. Додатковы назвы, про котры бесідує ся в 1 уст. заміщаны сут по назві в польскым языку і не можут быти самодільні стосуваны.
6. Усталіня додатковой назвы в языку меншости проводит ся згідно з принципами запису того языка.
7. Додаткова назва місцевости або фізіографічного объекту в языку меншыны може быти усталена на внесок рады гміны, коли:
 - 1) чысло мешканців гміны приналежных до меншыны єст не менше як 20% загального чысла мешканців той гміны або, коли іде про замешкану місцевіст, за усталіньом додатковой назвы місцевости в языку меншыны оповіла ся в консультаціях, проведеных в окрислений в 5а арт. 2 уст. уставы з дня 8 марця 1990 р. про гмінний самоуряд (Дз.У. з 2001 р. Ч. 142, поз. 1591, з пізн. зм.¹) спосіб, більше як половина беручых участ в консультаціях мешканців той місцевости;
 - 2) внесок рады гміны дістал позитывну опінію Комісії Назв Місцевости і Фізіографічных Объектів, котра была створена на основі уставы з дня 29 серпня 2003 р. про урядовы назвы місцевости і фізіографічных объектів (Дз.У. Ч. 166, поз. 1612).
8. До усталіня додатковых назв улиц в меншыновым языку стосуваны маюут быти регуляції уставы, про котру бесідує ся в 7 уст. 1 пкт.

13 Арт.

1. Рада гміны представлят внесок, про котрий бесідує ся в 12 арт. 7 уст., на внесок мешканців гміны або зо своей ініціативы. В однесіню до внеску тычучого ся назвы замешканой місцевости, рада гміны обов'язана є провести попердньо в тій

¹ Зміны тексту реченой уставы были оголошены в Дз. У. з 2002 р. Нр 23, поз. 220, Нр 62, поз. 558, Нр 113, поз. 984, Нр 153, поз. 1271 и Нр 214, поз 1806, з 2003 р. Нр 80, pos 717 и Нр 162, pos. 1568 а тіж з 2004 р. Нр 102, pos. 1055, Нр 116, поз. 1203 и Нр 167, поз. 1759.

справі консультації з мешканцями той місцевости, в окрислений в 5а арт. 2 уст. уставы про гмінний самоуряд.

2. Рада гміны представлят внесок, про котрий бесідує ся в 12 арт. 7 уст, вызначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови за посередництвом воєводи.
3. Внесок, про котрий бесідує ся в 12 арт. 7 уст., повинен мати в собі:
 - 1) ухвалу рады гміны в справі усталіня додатковой назвы місцевости або фізіографічного обекту;
 - 2) правільне звучаня урядовой назвы місцевости або фізіографічного обекту в польскым языку
 - 3) в однесію до фізіографічного обекту – опініі зарядів воєвідств, на котрых просторі обект ся находит;
 - 4) пропонуване звучаня додатковой назвы в меншыновым языку;
 - 5) омовліня выників консультації, про котры бесідує ся в 1 уст. і в 12 арт. 7 уст.1 пкт;
 - 6) інформацию про фінансовы кошты введіня пропонуваной зміны.
4. Вымаганя про конечну опінію узнає ся за сполнене, коли не остают высловлены опініі, про яку бесідує ся в 3 уст. 3 пкт., в часі 30 дни од дня отриманя выступліня про опінію.
5. Воєвода єст зобовязаний передати вызначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови внесок, про котрий бесідує ся в 12 арт. 7 уст., не пізнійше як протягом 30 дни од дня його отриманя, додаючи свою опінію. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер передає Комісії Назв Місцевости і Фізіографічных Обектів внесок до заопініюваня. Комісія Назв Місцевости і Фізіографічных Обектів представлят вызначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови свою опінію, за посередництвом вызначеного до справ публичной адміністрації міністра, одраз по запознаню ся з внеском.
6. Додаткову назву місцевости або фізіографічного обекту в меншыновым языку узнає ся за усталену, коли остала она вписана до Реєстру гмін.
7. Впис, про котрий бесідує ся в 5 уст., вводит вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер, по отриманю позитывной опініі Комісії Назв Місцевости і Фізіографічных Обектів.
8. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер одмовит вписаня до Реєстру гмін додатковой назвы місцевости або фізіографічного обекту в меншыновым языку або выкрислит назву з того Реєстру, коли буде навязувала до назвы з періоду 1933-1945, наданой през власти фашыстівських Німец або Радянського Союза.
9. На одмову введіня впису, про котрий бесідує ся в 6 уст. і на выкрисліня, про котре бесідує ся в 8 уст., раді гміны прислугує скарга до адміністраційного суду.
10. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер в порозумлію з вызначеным до справ публичной адміністрації міністром, окрислит, в формі розпоряджыня, взоры внесків рады гміны:
 - 1) про вписаня гміны до Реєстру гмін,
 - 2) про усталіня додатковой назвы місцевости або фізіографічного обекту в меншыновым языку
- беручы до увагы розписаний в дрібницях обсяг заміщених в Реєстрі гмін інформаций.
11. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер, в порозумлію з вызначеным до справ публичной адміністрації міністром, окрислит в формі розпоряджыня спосіб ведіня Реєстру гмін а тіж в дрібницях обсяг

заміщаних в реєстрі інформацій, беручи до уваги окрисліня воевідства і повіту, на котрых обшыри положена є гміна, назву гміны, урядову назву місцевости або фізіографічного обекту а тіж додаткову назву в меншыновым языку.

12. Вызначений до справ транспорту міністер, в порозумліню з вызначеным до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністром, окрислит способом розпоряджыня, дрібниці в однесіню до заміщаня на знаках і таблицях додатковых назв в меншыновым языку, беручи до увагы предо вшыткым велькіст і форму букв в назвах в польскым языку і в меншыновым языку.

14 Арт.

През чысло мешканців гміны приналежных до меншыны, про котру бесідує ся в 9 арт. 2 уст., 10 арт. 4 уст. і 12 арт. 7 уст. 1 пкт., треба розуміти урядово усталене чысло на основі остатнього повселюдного спису.

15 Арт.

1. Звязаны з введіньюм і стосуваньом на обшыри гміны помічного языка кошты а тіж кошты звязаны з введіньюм додатковых назв, про котры бесідує ся в 12 арт. 1 уст., в меншыновым языку поносит, з застережыньом 2 уст., гмінний бюджет.
2. Звязаны з конечном, про введіня додатковой назвы місцевости або фізіографічного обекту в меншыновым языку, выміном інформаційных талбиц кошты, поносит державний бюджет

16 Арт.

Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер заряджат тлумачыня сесой уставы на меншыновы языки.

3 Розділ

Освіта і культура

17 Арт.

Введіня в жытя права приналежных до меншын осіб до вчыня меншынового языка, а тіж права тых осіб до вчыня історії і культуры меншын проходить згідно з принципами і в формі окрисленыма в уставі з дня 7 вересня 1991 р. про освітвий систем (Дз.У. з 2004 р. Ч. 256, поз. 2572, Ч. 273, поз. 2703 і Ч. 281, поз. 2781).

18 Арт.

1. Органы публичной влады мают обовязок піднимати одповідні середкы в ціли попераня діяльности, яка стремит гу охороні, утриманю і розвитку культуровой достоменности меншыны
2. Средками, про котры бесідує ся в 1 уст. могут быти предо вшыткым ціловы або підметовы дотации на:
 - 1) діяльніст культурных інституцій, артистычного руху і творчости меншын а тіж артистычных імпрез, котры мают важне значыня для культуры меншын;
 - 2) інвестиції, якы служат утриманю і розвитку культуровой достоменности меншын;
 - 3) выдаваня книжок, часописів, періодыків і летучок в меншыновых языках або в польскым языку, в друкуваній формі а тіж в інчых техниках запису образу і звуку;
 - 4) попераня телевизійных програмів і радиловых авдицій, котры сут творены през меншыны;
 - 5) охорону звязаных з культуром меншын місць;
 - 6) світлицьову діяльніст;
 - 7) ведіня бібліотек а тіж документації культурного і артистычного жытя меншын;
 - 8) реалізувану в ріжных формах едукацію діти і молодежы;
 - 9) пропагуваня знань про меншыны;
 - 10) інчы програмы реалізуючы цілі, про котры бесідує ся в 1 уст, а тіж попераычы громадянську інтеграцію меншын.

3. Признаваны з части державного бюджету, котрой диспoнентом ест вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер дотации , можут быти приділяны одкрытий конкурс оферт. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер што рік проголошат принципы поступуваня в справах односячых ся до приділяня дотаций, про котры бесідує ся в 2 уст. Переписы 14-18 арт. уставы з дня 24 квітня 2003 р. про діяльніст публычного пожитку і про вольонтарият (Дз.У. Ч.96, поз. 873 а тіж з 2004 р. Ч. 64, поз. 593, Ч. 116, поз. 1203 і Ч. 210, поз. 2135) одповідньо ся стосуют.
4. Середками, про котры бесідує ся в 1 уст., можут быти тіж середкы, якы передаваны сут з бюджету одділіня територийного самоупрауду реалізуючым задачи што служат охороні, утриманю і розвитку культуровой достоменности меншын організаціям або інституціям.
5. Підметовы дотации, про котры бесідує ся в 2 уст., можут отримувати меншыновы організації або маючы важне значыня для культуры меншын культурны інституції. Перепис 73 арт. 4 уст. з дня 26 листопада 1998 р. про публычны фінансы (Дз.У. з 2003 р. Ч.15, поз. 148, з пізн. зм.² Одповідньо ся стосує.

4 Розділ

Регіональний язык

19 Арт.

1. За регіональний язык, як го понимают устава, згідні з Європском Картом Регіональных або Меншыновых Языків, узнає ся язык, котрий:
 - 1) ест традиційні стосуваний на території даной державы през ей громадян, котры чысленні сут меншом групом од решты населіня той державы;
 - 2) ріжнит ся од офіційного языка той державы; не обнимат того ани діалектів офіційного языка той державы, ани языка мігрантів.
2. Регіональным языком в розумліню уставы ест кашубскій язык. Переписы 7-15 арт. одповідньо ся стосує, лем же през чысло мешканців гміны, про котру бесідує ся в 14 арт., треба розуміти чысло осіб, якы послугуют ся регіональным языком, усталене урядово на основі остатнього повселюдного спису.

20 Арт.

1. Реалізация права осіб послугуючых ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт. до вчыня того языка або в тым языку проходит згідно з принципами і в формі, якы сут окрислены в выміненій в 17 арт. уставі.
2. Обовязком органів публычной власти ест підниманя одповідніх середків в цілі попераня діяльності, яка стремит до утриманя і розвитку языка, про котрий бесідує ся в 19 арт. Переписы 18 арт. 2 і 3 уст. а тіж 5 уст. одповідньо ся стосує.
3. Середками, про котры бесідує ся в 2 уст., можут быти тіж середкы, якы передаваны сут з бюджету одділіня територийного самоупрауду, реалізуючым задачи, якы служат утриманю і розвитку языка, про котрий бесідує ся в 19 арт. організаціям і інституціям.

5 Розділ

Органы до справ національных і етнічных меншын

21 Арт.

1. Органом урядовой адміністраціі в обнятых уставом справах ест вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер.
2. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер предо вшткым:

² Зміны тексту реченой уставы оголошены были в Дз. У. з 2003 р. Ч. 45, поз. 391, Ч.65, поз. 594, Ч. 96, поз. 874, Ч. 166, поз. 1611 і Ч. 189, поз. 1851, з 2004 р. Ч.19, поз. 177, Ч. 93, поз. 890, Ч. 121, поз. 1264, Ч. 123, поз. 1291, Ч. 210, поз. 2135 і Ч. 273, поз. 2703 а тіж з 2005 р. Ч. 14, поз. 114.

- 1) поперат реалізацію прав і потреб меншын піднімаючы діяня для добра меншын і ініціюючы програмы, котры тычат ся:
 - а) утримання і розвитку достоменности, культуры і языка меншын, при запевнію полной громадянської інтеграції осіб, які належат до меншын;
 - б) реалізації принципу рівного одношыня ся до осіб незалежні од етнічного походжыня;
- 2) спілдіє з відповідніма органами в обсягу протидіяня нарушаню меншыновых прав;
- 3) формує аналізы і оціны громадской і правной ситуації меншын, тіж і в обсягу реалізації принципу, про котрий бесідує ся в 1 пкт. буква б;
- 4) розповсяджат знаня на тему меншын і їх культуры, а тіж ініціює досліджыня ситуації меншын, тіж і в обсягу дискримінації, про котру бесідує ся в 6 арт. 1 уст., ей проявляня ся а тіж метод і стратегій протидіяня ей выступуваню;
- 5) піднімат діяня для утримання і розвитку языка, про котрий бесідує ся в 19 арт.

22 Арт.

1. Задачом воєводи є:

- 1) координування на обшыри воєвідства діянь органів урядовой адміністрації, реалізуючых задачи для добра меншын;
 - 2) піднімання діянь в справі респектування прав меншын і протидіяня нарушаню тых прав і дискримінації осіб, які належат до меншын;
 - 3) піднімання діянь в справі розвязування проблемів меншын;
 - 4) піднімання діянь в справі респектування прав осіб послугуючых ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт.
2. В цілі реалізації задач, про котры бесідує ся в 1 уст., воєвода спілдіє з орґанами територійного самоупрауду і громадскыма організаціями, предо вшыткым з меншыновыма організаціями а тіж выдає опінію про програмы для меншын, як і програмы для утримання і розвитку языка, про котрий бесідує ся в 19 арт., реалізуваны на обшыри даного воєвідства.
3. Воєвода може установити полномочника до справ національных і етнічных меншын на основі 35 арт. уставы з дня 5 червця 1998 р. про урядову адміністрацію в воєвідстві (Дз.У. з 2001 р. Ч. 80, поз. 872, з пізн. зм.³ на неозначений час.

23 Арт.

1. Творит ся Спільну Комісію Урауду і Національных і Етнічных Меншын як опініуючо-дораджаючий орган Презеса Рады Міністрів, дальше звану “Спільном Комісіюм”.
2. До задач Спільной Комісії належыт:
 - 1) высловлюваня опіній в справах реалізації прав і потреб меншын, в тым і оціна способу реалізації тых прав, а тіж формуваня пропозицій в обсягу діянь, котры стремлят до запевніня реалізації прав і потреб меншын;
 - 2) опініюваня програмів, які служат творіню обставин підтримуючых утримання і розвитку культуровой достоменности меншын а тіж утриманю і розвитку регіонального языка;
 - 3) опініюваня проектів правных актів, які тычат ся меншыновых справ;
 - 4) опініюваня велькості і принципів діліня середків, котры сут перезначены в державным бюджеті на попераня діяльности, яка стремит до охороны, утримання і розвитку культуровой достоменности меншын а тіж утримання і розвитку регіонального языка;

³ Зміны тексту реченой уставы были оголошены в Дз. У. з 2001 р. Ч. 128, поз. 1407, з 2002 р. Ч. 37, поз. 329, Ч. 41, поз. 365, Ч. 62, поз. 558, Ч. 89, поз. 804 і Ч. 200, поз. 1688, з 2003 р. Ч. 52, поз. 450, Ч. 137, поз. 1302 і Ч. 149, поз. 1452 а тіж з 2004 р. Ч.33, поз.287.

5) підняття діянь в справі протидіяня дискримінації осіб, які належат до меншын.

3. В цілі реалізації своїх задач Спільна Комісія:

- 1) спілдіє з органами урядовой адміністрації і територійного самоуряду а тіж з заінтересуваныма громадскыма організаціями;
- 2) може обертати ся до науковых інституцій, одділінь і середовиск а тіж громадскых організацій предо вшыткым в справі опіній, становиск, експертиз або інформацій;
- 3) може запрашати до участи в своїх працах представників одділінь територійного самоуряду, громадскых організації і науковых середовиск.

24 Арт.

1. В склад Спільной Комісії входят:

1) представники органів урядовой адміністрації:

а) вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра,

б) вызначеного до справ публичной адміністрації міністра,

в) вызначеного до справ культуры і охорони національной спадковины міністра,

г) вызначеного до справ освіти і вихованя міністра,

г) вызначеного до справ публичных фінансів міністра,

д) вызначеного до справ працы міністра,

е) Міністра Справедливости,

є) вызначеного до внутрішніх справ міністра,

ж) вызначеного до справ громадского забезпеченя міністра,

з) означеного до заграничных справ міністра,

і) Презеса Головного Статистычного Уряду,

и) Рады Охорони Памяти Борбы і Мучеництва,

ы) Шефа Канцелярії Презеса Рады Міністрів;

2) представники меншын в чыслі:

а) двох представників білоруской меншыны,

б) еден представник чешкой меншыны,

в) двох представників литовской меншыны,

г) двох представників німецкой меншыны,

г) еден представник орміяньской меншыны,

д) еден представник російской меншыны,

е) еден представник словацкой меншыны,

є) двох представників української меншыны,

ж) еден представник жыдівской меншыны,

з) еден представник караїмской меншыны,

і) двох представників лемківской меншыны,

и) двох представників ромской меншыны,

ы) еден представник татарской меншыны;

3) двох представників громадскости, яка послугує ся языком, про котрий бесіда в 19 арт.;

4) секретар Спільной Комісії, котрым є обслугуючий вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра працівник.

2. Презес Рады Міністрів покликуює і одкликуює членів Спільной Комісії на внесок вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра

3. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер повідомлят органы, про котры бесідує ся в 1 уст. 1 пкт, а тіж організації меншын і громадскости, котра послугує ся регіональным языком, про які бесідує ся в 19 арт., про заміряня выступити до Презеса Рады Міністрів з внеском, про котрий бесідує ся в 2 уст.

4. Органи, про котры бесідує ся в 1 уст. 1 пкт, зголошають вызначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови своїх кандидатів на членів Спільной Комісії в часі 90 дни од дня, коли отримат ся повідомліня, про котре бесідує ся в 3 уст.

5. Поєдны меншыны, про котры бесідує ся в 2 арт., як тіж громадскіст послугуюча ся языком, про котрий є бесіда в 19 арт., зголошають вызначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови своїх кандидатів на членів Спільной Комісії, репрезентуючых дану меншыну або громадскіст, котра послугує ся языком, про якій бесідує ся в 19 арт., в окрисленым для той меншыны або громадскости в 1 уст. 2 або 3 пкт чыслі, в часі 90 дни од дня, коли отримат ся повідомліня, про котре бесідує ся в 3 уст.

6. Кед в окрисленым в 5 уст. часі дакотра з меншын або послугуюча ся языком, про котрий бесіда в 19 арт. громадскіст, не зголосит своїх кандидатів або зголосит інче як окрислене одповідньо для той меншыны в 1 уст. 2 пкт або для громадскости в 1 уст. 3 пкт чысло кандидатів, то вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер представит тій меншыні або громадскости до заопініюваня своїх кандидатів на членів Спільной Комісії репрезентуючых тоту меншыну або громадскіст. Коли меншына або громадскіст не высловит опінії в часі 30 дни од дня представліня през вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра кандидатів, выміг отриманя опінії принимат ся за сполнений.

7. Во внеску, про котрий бесідує ся в 2 уст., вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер вказує як кандидатів на членів Спільной Комісії лем особы зголошены през органи, про котры бесідує ся в 1 уст. 1 пкт, як тіж меншыны або громадскіст послугуюча ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт., з застережыньом 6 уст., і тіж кандидата на секретаря Спільной Комісії.

25 Арт.

1. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер выступує до Презеса Рады Міністрів з внеском про одкликаня члена Спільной Комісії товды, коли:

- 1) член внесе резигнацію з членства во Спільній Комісії;
- 2) орган або меншына або громадскіст послугуюча ся языком, про якій бесідує ся в 19 арт., котрых представником є член, выступит до вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра з оправданым внеском про одкликаня члена зо складу Спільной Комісії;
- 3) член є осуджений правомічным выроком за свідомо провинене переступсво.

2. Членство во Спільній Комісії кінчыт ся з причыны смерти.

3. Коли членство во Спільній Комісії кінчыт ся або член остає одкликаний, Презес Рады Міністрів, на внесок вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра, покликує нового члена Спільной Комісії. Переписы 24 арт. 2-7 уст. стосує ся одповідньо.

26 Арт.

Рада Міністрів може влучыти в склад Спільной Комісії, способом розпоряджыня, представника орягну урядовой адміністрації інчого як вычыслений в 24 арт. 1 уст. 1 пкт. До покликаня і одкликаня члена Спільной Комісії стосує ся одповідньо переписы 24 арт. 2, 3 і 7 уст. а тіж 25 арт.

27 Арт.

1. Співведучыма Спільной Комісії сут представник вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра як тіж представник меншын і громадскости послугуючой ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт., выбраний през членів Спільной Комісії, про котрых бесідує ся в 24 арт. 1 уст. 2 і 3 пкт.

2. Співведучих Спільної Комісії покликує і одкликує Презес Рады Міністрів на внесок визначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра.

28. Арт.

1. Посіджыня Спільной Комісії проходять не рідше як раз на 6 місяци.

2. Посіджыня скликує співведучий Спільной Комісії, котрий є представником визначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра, зо своей ініціативы або на внесок співведучого, котрий є представником меншын і громадскости послугуючой ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт.

3. В ціли выпрацуваня спільного становиска урядовой адміністрації, співведучий, котрий є представником визначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра, може скликувати посіджыня, в яких возмут участ лем члены Спільной Комісії, про котрых бесідує ся в 24 арт. 1 уст. 2 і 3 пкт. Тото становиско одраз передаване є інчым членам Спільной Комісії през співведучого.

4. В ціли выпрацуваня спільного становиска урядовой адміністрації, співведучий, котрий є представником визначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра, може скликувати посіджыня, в яких возмут участ лем члены Спільной Комісії, про котрых бесідує ся в 24 арт. 1 уст. 1 пкт. Тото становиско одраз передаване є інчым членам Спільной Комісії през співведучого.

5. Становиска, про котры бесідує ся в 3 і 4 уст., а тіж опінії, про котры бесідує ся в 23 арт. 2 уст. сут передаваны Презесови Рады Міністрів і Раді Міністрів.

6. Докладний регулямін працы Спільной Комісії окрислят, способом заряджыня, Презес Рады Міністрів.

29 Арт.

1. Членам Спільной Комісії не прислугує вынагороджыня з рации членства во Спільній Комісії.

2. Представникам меншыновых організацій а тіж громадскости послугуючой ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт., які берут участ в працах Спільной Комісії, прислугує зворот коштів подорожы і нічлігів, згідно з принципами окрисленыма в переписах, які односят ся до велькості і вымогів усталаеня належности прислугуючых затрудненому в державным або самоурядовым одділіню бюджетовой сферы з рации службовой подорожы на обшыри своей державы, выданых на основі 77s § 2 арт. Кодексу працы.

30 Арт.

1. Організаційно-технічну обслугу прац Спільной Комісії забезпечат обслугуючий визначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра уряд.

2. Кошты повязаны з працом Спільной Комісії сут забезпечаны з державного бюджету, з части, котром заряджат визначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер.

31 Арт.

1. Органы урядовой адміністрації, територійного самоуряду а тіж організації меншыновы і громадскости послугуючой ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт., сут обовязаны до передаваня визначеному до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністрови, на його внесок, будучых в обсягу діяня тых органів або організацій інформацій, які односят ся до ситуації меншын а тіж громадскости, послугуючой ся языком, про котрий бесідує ся в 19 арт., або до реалізації задач для добра меншын або утриманя і розвита языка, про котрий бесідує ся в 19 арт.

2. Обсяг інформацій, про котры бесідує ся в 1 уст., має быти заопініюваний през Спільну Комісію.

3. Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер приготовує, не рідше як што два рокы, рапорт про ситуацию меншын в Речыпосполітій Польскій, беручы до увагы інформациі, про котры бесідує ся в 1 уст. Рапорт мае быти заопініюваний през Спільну Комісію.

4. Рапорт разом з опініём, про котры бесідує ся в 3 уст., сут передаваны Раді Міністрів, а пак – коли Рада Міністрів затвердит рапорт – публикуваны през вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра в электронній формі.

32 Арт.

Органы урядовой адміністраціі, територыйного самоуряду а тіж позаурядовы організації сут зобовязаны до передаваня воєводі, для заопініюваня, документів, котры односят ся до реалізуваных з іх участю на території воєвідства програмів, односячых ся до меншын або утриманя і розвита языка, про котрий бесідує ся в 19 арт., в цілости або по части фінансуваных з публичных середків.

6 Розділ

Зміны в обовязуючых переписах, перехідны і кінцьовы переписы

33 Арт. (цофнений).

34 Арт.

В уставі з дня 7 вересня 1991 р. про систем освіти (Дз. У. з 2004 р. Ч. 256, поз. 2572, Ч. 273, поз. 2703 і Ч. 281, поз. 2781) в 13 арт. додає ся 6 і 7 уст. в звучаню:

“6. Вызначений до справ освіти міністер розвине діяня в цілі забезпеченя можливости вывчыня учителя а тіж доступу до підручників для потреб шкіл і публичных одділів, про котры бесідує ся в 1 уст.

7. Вызначений до справ освіти міністер розвине діяня в цілі популяризації знань про історію, культуру, язык і про релігійны традиції національных і етнічных меншын а тіж послугуючой ся регіональным языком громадскости.”.

35 Арт.

В уставі з дня 29 грудня 1992 р. про радилофонію і телевізію (Дз.У. з 2004 р. Ч. 253, поз. 2531) вводит ся наступуючы зміны:

1) в 21 арт.:

а) в 1 а уст. додає ся 8а пкт в формі:

“8а) браня до увагы потреб національных і етнічных меншын а тіж послугуючой ся регіональным языком громадскости, в тым емітуваня інформацийных програмів в языках національных і етнічных меншын а тіж в регіональным языку;”;

б) в 2 уст. цофат ся 9 пкт;

2) в 30 арт. додає ся 4а уст. в формі:

“4а. Покликуючы програмовы рады одділів, якы емітуют програмы в языках національных і етнічных меншын а тіж в регіональным языку, директоре тых одділів берут до увагы зголошених през громадскы організації національных і етнічных меншын а тіж послугуючой ся регіональным языком громадскости кандидатів.”.

36 Арт.

В уставі з дня 4 вересня 1997 р. про части урядовой адміністраціі (Дз.У. з 2003 р. Нр 159, поз. 1548, з пізн. зм.⁴) вводит ся наступуючы зміны:

1) в 5 арт. 25 пкт приберат форму:

“25) віроісповіданя а тіж національны і етнічны меншыны;”;

3) 30 арт. приберат форму:

“30 Арт. Част віроісповіданя а тіж національны і етнічны меншыны обнимат справы:

⁴ Зміны тексту реченой уставы были оголошени в Дз. У. з 2003 р. Ч. 162, поз. 1568 і Ч. 190, поз. 1864 а тіж з 2004 р. Ч. 19, поз. 177, Ч. 69, поз. 2408 і Ч. 273, поз. 2702.

- 1) одношынь державы з Католицком Церквом а тіж інчыма церквами і віроісповідыма обеднаннями;
- 2) прав національных і етнічных меншын а тіж послугуючой ся регіональным языком громадскости
- 2) повязаны з утриманьом і развительом культуровой достоменности національных і етнічных меншын а тіж з утриманьом і развительом регіонального языка.”.

37 Арт.

В уставі з дня 7 жолтня 1999 р. про польскій язык (Дз. У. Ч. 90, поз. 999, з пізн. зм.⁵) в 2 арт. 2 пкт приберат форму:

“2) прав національных і етнічных меншын а тіж громадскости послугуючой ся регіональным языком.”.

38 Арт.

В уставі з дня 29 серпня 2003 р. про урядовы назвы місцевости і фізіографічных обектів (Дз. У. Ч. 166, поз. 1612) в 5 арт. 1 уст. по 5 пкт додае ся 6 пкт в формі:

“6) секретар Спільной Комісії Уряду і Національных і Етнічных Меншын, створеній на основі перепису 23 арт. ustawy з дня 6 січня 2005 р. про національны и етнічны меншыны а тіж про регіональний язык (Дз. У. Ч. 17, поз. 141).”.

39 Арт.

Вызначений до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністер повідомит органы, про котры бесідуе ся в 24 арт. 1 уст. 1 пкт, а тіж організації меншын як і громадскости послугуючой ся языком, про котрий бесідуе ся в 19 арт. про замір выступліня до Презеса Рады Міністрів з внеском, про котрий бесідуе ся в 24 арт., 2 уст., в часі 60 дни од дня оголошыня ustawy.

40 Арт.

До обнятых переписами ustawy справ, котры унормуваны сут постановлінями, які обовязуют Речыпосполиту Польску, ратыфікуваных за попередньо выраженом в уставі згодом медженародных умов, стосуе ся постановліня тых умов.

41 Арт.

Працівники обслугуючого вызначеного до справ культуры і охороны національной спадковины міністра уряду забезпечаячы до дня оголошыня ustawy реалізацію задач з обсягу прав національных і етнічных меншын стают ся з тым дньом працівниками обслугуючого вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра уряду. Переписы 23₁ арт. Кодексу працы стосуе ся одповідньо.

42 Арт.

1. Маєток обслугуючого вызначеного до справ культуры і охороны національной спадковины міністра уряду, котрий служыл реалізації задач з обсягу прав меншын, стае ся з дньом оголошыня ustawy маєтком обслугуючого вызначеного до справ віроісповіданя а тіж національных і етнічных меншын міністра уряду.
2. Фінансовы середкы зосереджены в 24 части державного бюджету культура і охорона національной спадковины перезначены на реалізацію задач з обсягу прав меншын а тіж на попереяня выдаваня часописів в регіональным языку пересунены остают з дньом оголошыня ustawy до 43 части державного бюджету віроісповіданя а тіж національны і етнічны меншыны.

43 Арт.

Устава є введена в жытя по 3 місяцях од дня оголошыня, з вынятком 36 арт. 39 арт., 41 арт. і 42 арт., котры сут введены в жытя з дньом оголошыня.

⁵ Зміны реченой ustawy были оголошены в Дз. У. з 2000 р. Ч. 29, поз. 358, з 2002 р. Ч. 144, поз. 1204, з 2003 р. Ч. 73, поз. 661 а тіж з 2004 р. Ч. 92, поз. 878.